

Svenska Canada-Tidningen

Vaktaren.

Skandinaviske Canadiensaren.

Canada.

\$1.00 Per An.

ALLMAN NYHETSTIDNING FÖR SKANDINAVERNA I CANADA

Nummer 56.

ARGANG XVIII

WINNIPEG, MAN., ONSDAGEN DEN 20:de APRIL 1910.

Printed and Second Class Matter at the Post Office Department at Winnipeg, Can. and Grand Forks, N. D.

Nr 16

CANADA

Str Ernest Schackleton, den berömda sydpolsexpeditionen, har i dagarna besökt östra Canada och befinner sig nu på föreläsningsturné genom Statera. Det sägs att han ändrat sin resplan så, att i stället för att besöka de västligaste städerna han kommer att stanna kvar i Winnipeg för att föreläsa här 22 och 23 maj samt fortsätta genom de förmånliga städerna västra Canada ända till Victoria, B. C. Schackleton beskrives såsom en sardes sympatisk och humoristiskt anlagd personlighet.

Snöfallet, som nyligen ägt rum, på stadsaf vice landbruksminister J. J. Golden hafva varit mera välgörande än vare sig regn eller någon annan faktor för den nylinsådda grödan. Mr Golden påstår sig aldrig ha sett en dylik storm inträffa så långt fram i säsongen utan att den följts af en fin period af gynnsamt väder. Snön anses också i allmänhet ha skyddat den lyvtröskeln, som uppsatt, från frost. De mera betydande fruktträden och bärbuskarna hade i allmänhet ännu ej slagit ut i blom i de delar af Canada, som berättas af väderleken i fråga.

Grain Growers' Association har, med anledning af att en af dess direktörer, F. W. Kerr, uttalar sig oförständigt på ett politiskt möte i Nesbitt, Man., i fredags enklagt antagit en i kraftigt och otvetydigt ordlag affattad resolution, där det förläns att spannmålsproducenterna står på en särskild ståndpunkt utanför de politiska partierna och ej domineras af dessa, men på samma gång erkänner sina medlemmars rättigheter att tillhöra hvilket parti som helst behagar och att en hvar söker inom sitt parti utöfva inflytande till lagstiftning för spannmålsproducenternas bästa. I samma resolution dementas att tidningen Grain Growers Guide skulle stå under inflytande af politiska partifäresen.

Tre tusen invandrare anlände förliden vecka från Europa genom Winnipeg till västra Canada. Från Förenta Staterna inflyttade omkring 500 personer hit till landet. De flesta af dessa taga vägen öfver Portal. Hvarje vecka föreläs där fram omkring 500 vägnare med sättnare effekter. Trafiken vid North Portal är så stor att C. P. R. lägger ned ytterligare fyra järnvägsspår och bygger en 1,000 fot lång plattform därstädes. Anslutningen har fördubblats och Dominionregeringen gör allt som göres för att det att invandrarna må slippa onödiga dröjsmål.

Inflyttningen från Ontario till västra Canada synes afvenledes vara så stor som någonsin.

MANITOBA.
Lägnings af dubbelspår af C.P.R. mellan Winnipeg och Portage la Prairie började i förra veckan.

Utställningsföreningen i Portage la Prairie har erhållit \$2,000 från lord Strathcona.

Telefon till Icelandic River från Gimli har befolkningen i den förnärliga orten fått löfte om att erhålla med snarast.

Ett barn med blodt en arm föddes tisdagen förra veckan i Kildonan, efter hvad det berättas. Barnet var fullt utvecklade i alla andra hälsöendena, men vänstra armen saknades fullständigt.

CANADIAN NORTHERN har begynt lägga ned rälskenningar på forlängningsbanan från Shellbrook till Big River.

Dödad af blixten blif en dag förra veckan farmaren Henry Pauls norr om Rush Lake, Sask., medan han arbetade på åkern under en åskstorm.

Landmätarpartiet N: 2 för Hudson Bay Pacific järnväg gick ut i torsdag, i det landmätnaren L. T. Grace befog sig iväg tillbaka med manskap. Sällskapet tog vägen norrut från Prince Albert.

Sakatoans nykterhetsvänner hafva beslutat på till stånd en omröstning för lokalt veto nästkommande 12 dec., dagen för stadvalen, och skall under mellantiden söka sammankräpa medel att bygga ett nykterhetshotell.

Farmarena i Earl Grey leda i början af förra veckan stora förluster genom en prärieland som rasade med en hastighet af 12 mil i timmen och ej stannade förrän den nådde staden, där den släcktes.

Svårt skadad af ett par hästar, som akramtis i sken af en automobil, blif i går W. J. W. Traynor, manager för The Farmers Cooperative company. Hans ena nyckelben blif brutet och erhöil han flera invärtes skador.

Moose Jaw får spåringsystem, anlagd af kapitalister från Ottawa, enligt beslut fattadt i går af stadens skattdragnare vid omröstning i går.

Af 429 röstande uttalande sig 381 för förslaget. Trafiken skall vara i gång på 3 mil af systemet till hösten och på ytterligare 3 mil hösten nästa år.

Emot spåringsanläggning i Regina. Som annars är tilltänt af kapitalister från Winnipeg, tros Reginas borgare komma att uttala sig på omröstningssdagen den 6 maj. Allmänna opinionen i staden har alltid varit starkt i favör af municipalt ägnadskap af publika inrättningar, och som stadens vättverk och belysningsdepartement under det gångna året lämnat ett öferskott af öfver \$50,000, stadgas folket i öfvertygelsen att något bolag ej bör få hand om ett blifvande spåringsystem. En stark komité har tillsatts att föra striden i denna riktning.

Staden Lloydminster stod i fara att uppslukas af en prärieland tidigt i går morn. Alarmskloeken sattes emellertid i gång, hästar plogar och vagnar sattes i rörelse och motvind anlades inom en kvarts mil från Monarch härdgård. All fara för staden var öfver kl. 5, ehuru eldten ännu fortfart i trakten. Skada uppgående till \$1,000 har redan åstadkommit.

Äfven söder om Regina har prärieland rasat. Mesta skadan har skett på hö.

ALBERTA.
Vattenståndet i Saskatchewanfloden vid Edmonton var förra veckan det lägsta på tio år.

Den nya staden Holden, på G.T.P. ingefår midt emellan Edmonton och Wainwright, har nu fått en egen tidning, kallad "Herald".

Hungersnöd har under senaste månaderna rådt bland indianerna i trakten af Fort Chippewyan och Fond du Lac i nordliga Alberta, och bortom ett hundratal af dem hafva afflidit.

En stor prärieland harjar norr om Vermilion. De började i söndags mornen vid Vermilion River och har gått öfver 100 kvadrattal. P. R. Duddy och S. Sibbs farmar hafva bränts upp och förlorat förlusten af lusen har äfven en del spannmål blifvit lågornas rot.

Calgary Milling Co:s elevator, på Fourth st. West and Ninth ave., föreställes af elevaderna i torsdags mornen. Förlusten är omkring \$130,000, täckt genom försäkring. Byggnaden innehåller mellan 80,000 och 100,000 bushels hvete, 10,000 bushels hafre och 7,000 bushels korn. En del af spannmålen är ej värre förstörd än att den kan begagnas för "feed". Bolaget skall företaga ombyggnad genast och har tillräckligt mjöl på lager att tillhandahålla sina kunder för någon tid.

Albertas folkvägd beräknas nu vara ungefär 310,000. Därest befolkningen kan komma att öka upp till 400,000 vid nästa census, får provinsen \$200,000 mera per år i understöd från Dominionregeringen, det vill säga jämnt en million dollars för de fem år som komma att förflyta innan därpå följande census tages. Hon. Duncan Marshall från Edmonton har därför under senaste dagarna besökt Winnipeg för att här förbereda etablerandet af ett immigrationskontor för Alberta. Han fortsätter till Montreal och Toronto för att äfven där vidtaga anstalter till led så stor del af invandringströmmen som möjligt till Alberta.

BRITISH COLUMBIA.
Coal Creek-grufovorna ständes i onsdags, emedan man ej hade nog med vagnar att lasta kolen i. Det är första gången sådant händt på flera år.

Nedskjuten af detektiv McKenzie blif i går i Prince Rupert en säll känd person vid namn C. Weston, men mest känd under namnet Colaud Kid. McKenzie som är detektiv för att kontrollera sprithandeln hade arresterat Weston och var just på väg med honom till polisstationen, då det uppstod bråk på gatan och han helt enkelt sköt ned sin finge.

Strejk i Phoenix. Fyra hundra man arbetande för Columbia Copper Co. vid Greenwood masugn samt Mother Lode och Oro Doreo grufovorna begynte strejk kl. 7 i går morn (tisdag) begärande att bolaget skall uteställa anställa folk som tillhör gruftarbetareförbundet (Western Federation of Miners).

Ett nytt rikt guldåfält, som allaredan tilldrager sig ofantligt uppmärksamhet, har upptäckts vid mynningen af Salmon river, omkring två mil från Stewart på Alaska-sidan om gränsen. Omkring 1,000 lotter voro utstakade i går, då meddelandet skändes, och folk från hela Alaska strömmade dit för att staka ut nya "claims". Dag och natt arbetade männen på att

sätta upp nya hus hvilka skola ståfästa anspråken på deras resp. lotter. En vagnkomité har upprättats af de ursprungliga "squatters" för att tillse det nykomlingar ej kränka deras rättigheter.

ONTARIO.
Opiumlasten i Toronto. I lördagskväll gjorde polisen husrant i ett kinesiskt opiumställe. Fyra af de rökande dineserna voro medvetso. En kvantitet opiumpillar togs i beslag.

Strängt med hundarna. Mrs John Rogers, Mrs Griffin och Ogilvie Stephens, i Hamilton, dömdes i lördags till fängelse för att ha hållit hund som utgör ett straff.

Manitobaliberalernas valprogram.

Betrakta, begrunda och diskutera dessa liberalernas valprogram med dina vänner. Sprid den goda saken och hjälp följande för det liberala partiet till seger vid stundande val af ny provinsregering.

Ökade anslag till landsbygdens skolor.

Obligatorisk skolgång.

Ett provinslielt universitet.

Direkt lagstiftning genom initiativ och referendum.

Samarbete med landsbygdens samhällen för byggande af goda vägar.

Röstlängderna bora upprättas endast före val, med ledning af de municipala röstlängderna kompletterade genom personlig inregistrering.

Manitobas gransfråga bora lösas så att provinsen erhåller de analutna territoriernas land och naturtillgångar.

Provinsens administrationskostnader bora minskas med \$200,000 pr år.

"Resident" majoritetens rösträtt i Local option frågor.

Rätt för municipala valmän att begära öfver reducerat antal licenser.

Alla licenser bora beviljas eller afslås af county court judges i stället för af licens kommissionärer.

Provinsens land bora säljas på offentlig auktion, såvida de icke upplägs till verkliga settlar, med bostads- och odlingsskyldigheter.

Träkvarver bora dräneras innan de säljas, och regeringen bora deltaga i kostnaden där för, då kronolund utgör en del af dräneringsdistriktet.

En opartisk elevatorkommission, lydande endast under lagstiftaren.

Konsekvens i arbetet för jordbrukets höjande.

De af järnvägarnas erlagda skattebeloppen bora planmässigt fördelade mellan de olika samhällen som beröras af resp. järnvägar.

VALKAMPANJ 1910

DEPARTMENT.
Svenska Canada-Tidningen,
Box 3078,
Winnipeg, Can.

Vid den senare järnvägen sättes ej nationaliteten i fråga, och intet bråk med arbetarne har ägt rum därstädes. Bolagets tjänstemän påstå att detta är emedan de betala männen fastställd dagpenning, utan något af kordsystem. Åtskilliga af grekerna i fråga äro ganska välgärdade.

Den första ångare, som kom till Fort William i år, var "Andrew Carnegie" af Wilsonlinien, hvilken anlände förliden onsdags f. m. kl. 11.15 från Milwaukee. Vid båtens ankomst infann sig ett sällskap framtändiga borgare, hvilka gifvo kapten Morton en silkeshatt, i stället af lycksöskningar med anledning af att hans ångbåt var den första hit anlända under säsongen.

Besättningen, till hvilken hörde män som befarit sjöräna i 25 år, påstod sig aldrig hafva sett Lake Superior ligga så lugn och stilla som under denna resa.

Kenora lider af brist på arbetare. Möjligen kan sägverket sättas i gång, men det är ännu osäkert ty här finnes intet folk utan arbete. All isen i Lake of the Woods är smält. Förleden var kunde man gå öfver sjön på isen den 8 maj. Väderleken är utan gensäglse den finaste, som någon här bevitnat under April månad. Markerna äro gröna, loften spricker ut, allt pekar mot en tidig sommar.

Lutherska församlingens systerförening håller sin årsauktion nästa lördag den 23de April i kyrkan. Program, kaffe med dopp samt 25 cents inträdesavgift ingå i tillställningen.

Pastor C. O. Olander bor i pastorshuset hvarannan vecka hos herrskapet B. Wickström, som hyrer det. Pastorn predikar här den 2dra och 4de söndagen i månaden, gudstjänster kl. half 11 f. m., half 8 e. m., söndagskvällen half 7 e. m., alla söndagar och half åtta e. m. lista och 3de söndagen i månaden. — C. O. Olander, pastor; Esther Kron, organist. Alla andra pålysningar enligt tillfälliga beslut och fastställda möten enligt pålysningar vid gudstjänsterna. — Vårdsamt, Centralstyrelsen inom Ontario.

— Döpta inom Ontario af pastor C. O. Olander: i Stanley den 22 mars, Karl Johan Sandberg; den 23 mars i Norman, Clifford William Westendorff; Oscar Fredrik Person och Toria Maria Landström; i Kenora den 27 mars vid påskdagsgudstjänsten i kyrkan, Gustaf Oscar Edvin Olson; den 28 mars, Erlend Helmer Peterson; den 30 mars, Sven Arthur Edvin Swanson och Emy Katarina Lina Nelson; i Fort William den 7 april, Lilly Othilia Lundberg, 461 Victor st.; i Norman den 13 april, Frederick George Pedersen. Detta var dykaren och skultlastaren Andreas Pedersens 19de barn, som öfverlämnades åt Guds nådeförband. Hans första hustru i Danmark födde honom 14 barn och denna senare Christina har skänkt honom fem, alla friska och starka.

QUEBEC.
Svår olycka. Ett National Transcontinental tåg, som transporterade ett stort antal passagerare, kolliderade med ett tåg, som hade tillfålligt stannat vid sidan af spåret. Resultatet var att 10 personer dödades och 23 skadades svårt.

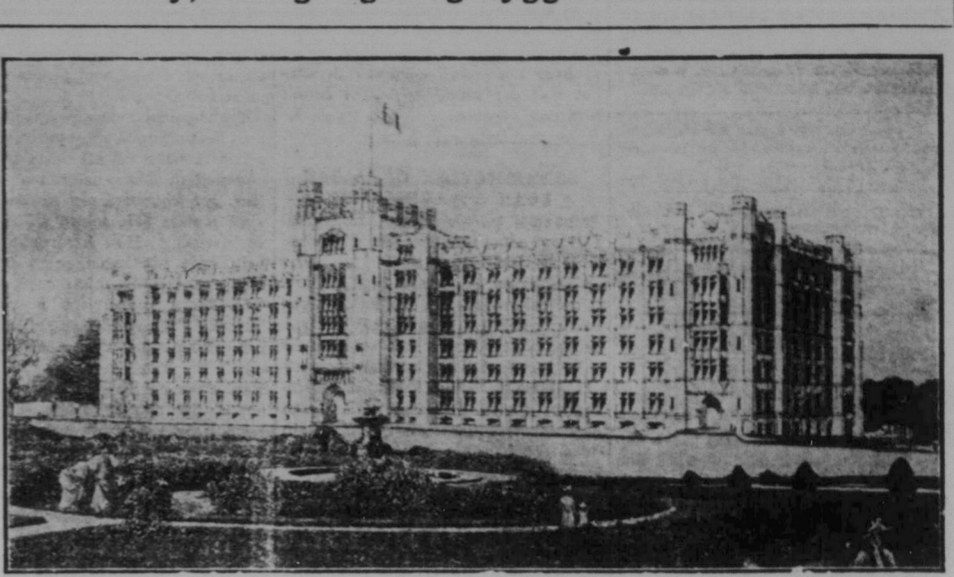
NOVA SCOTIA.
En torrdocka och ett skroppsbyggeri skola anläggas i St. John, N. B., vid Courtenay-viken, där G. T. P. skall hafva sin ändstation.

Vinterharnissongen i St. John håller nu på att avslutas. Totalvärdet af vinterexporten från St. John till olika hamnar i Storbritanien, Holland och Sydamerika utöper sig till omkring \$23,000,000. Ut detta inbegripes af 7 millioner bushels spannmål och nära en million säckar mjöl. En femtedel af exportvarorna, i värde räknadt, kom från mellersta och västra stater. Utseppningen har minskat beträffande boskap, men i allmänhet ökats i andra branscher.

En nyligen till St. John anländ ångare medförde 1,000 färkroppar hvilka skänktes ända från Australien via England och voro bestämde för marknaden i Winnipeg. Så att när nu Winnipegborna äro färdiga kunna de ha reda på ett dussin kommit från andra sidan jordklotet.

Ett uppkändt i likistan. Invånarna i en by i närheten af den spanska staden Gijon har i dagarna upprättat af en fasansfull händelse. En sex års flicka, som läkaren förklarar död, hade förts till grafkapellet på kyrkogården där för att följande dag begravas. Men när dödskrävorna på morgonen kommo till kapellet för att förärra sin tjänst, funno de kistan öppnad och den lilla flickan liggande på golvet bredvid. Det arma barnet andades ännu. Det hade, antar man, under natten vaknat under steklampen, som läkaren tagit för döden, och med förtvivlans kraft sprängt det tillspikade kistlocket för att därpå falla vanmäktigt i golvet. Nu var det för sent att radda barnet. Det dog i sin egenast till kallade mors armar. Den utstundna förskräckelsen hade dödat det. Läknaren måste hafva förhufv fly från byn, enär de förbittrade invånarna hotade att lyska honom.

Ny, ståtlig regeringsbyggnad i Ottawa.

Öfvanstående ger en bild af den nya regeringsbyggnaden i Ottawa, för hvars uppförande kontrakt kommer att utföras af vär. Här komma att inrymmas branscher af regeringen hvilka nu hålla till i närheten af staden och öfver hela Ottawa. Det nya regeringspalatset blif belägt i Major's Hill park, på andra sidan Rideau-kanalen slussar från den nuvarande gruppen af parlaments- och departementsbyggnader samt kommer att förbindas med dessa förmedlet en ståtlig bro öfver nämnda kanal.

Byggnaden kommer att uppföras af sandsten. Den blifva våningar på motsatta sidan mot den här afbildade. Längden blif 600 och bredden 200 fot, sammanlagda golyftan 600,000 kvadratfot.

Internationell Geologkongress.

I sommar kommer den elfte internationella geologkongressen att samlas i Stockholm. I ett i dagarna af kongressens generalsekreterare, professor J. G. Anderson, utskänt, på franska språket affattadt cirkular lämnas meddelanden angående kongressens funktionärer, program, arbetsordning m. m.

Kongressen öppnas den 18 och pågår till och med den 25 augusti. Fördragen och diskussionerna skola röra sig inom följande frågor och ämnen: 1) präkambriska systemens geologi; klimatets förändringar efter den sist nedslungne maximum; jordens järntillgångar och deras fördelning; polarregionernas geologi; den kambrianska faunans sammansättning o. s. v. Men därjämte kommer kongressen att arbeta på följande afdelningar: 1) allman och regional geologi och tektonik; 2) petrografi och mineralogi; 3) stratigrafi och paleontologi; 4) kvartärden, utvalda glaciärer; och 5) tillämpad geologi.

Om de i samband med kongressen besluta exkursionerna må här nämnas att i exkursionen till Spetsbergen, hvilken företages under ledning af professor fruh. G. De Geer och skall omfattas tre veckor, tillfälle är beredt för 60 personer att deltaga och att kostnaden per man blif 900 kr. för tur och retur. Färden, som här försjordes till havfudmål, försigår 25 juli—17 aug. Exkursionen till de lappländska fjällen, som ledas af prof. Hogbon och omfattar 21 dagar, få deltaga 25 personer. Bland de öfriga större exkursionerna märks en under ledning af dr Svenonius och dr O. Sjögren till Torneträsk, och en under prof. Hamberg till Sargkollfjällen.

Under kongressen göras några småre exkursioner i Stockholms omgivningar, till Upsala, Visby o. s. v., och efter kongressens avslutning utretages mer omfattande exkursioner till Gotlands, Dalarnes och Västergötlands sliferformationer, till Dannebros, Norberg, Grängesberg m. fl. gruften, till de växtfossilförande räksten och liastationerna i Skåne (under ledning af prof. Nathorst) o. s. v.

Den lurade kirurgen.

En tysk tidning omtalar några kunniga erfarenheter som en berömd kirurg i Wien har gjort. En dag fick han besök af en amerikansk dam, som bad honom skära en liktorn. Han gjorde det och fordrade 500 dollars för operationen, som patienten betadde utan att blinka.

En sådan tur hade emellertid inte, då han en gång pr telefon frågades hur stort honorar han fordrade för att resa till en afflägt liggande by för att operera en patient. Han begärde åter en summa motsvarande 500 dollars och efter en stunds fundrande gick familjen in härpå. Läkaren reste först ett långt stycke med fåget och måste därefter skaka i en eländig bondvagn resten af vägen. Då han kommit halfvägs, mötte han ett bud, som meddelade honom att patienten dött. Med knapp nöd fick han sin resa betald och icke obetydligt extrahonorar och måste tillräga på olyckan tillbringa återstoden af dagen på ett uselt hotell innan nästa morgon. Dels af humanitet och dels af nyfikenhet frågade han efter berömds sjuka, och då ryktet om den berömds kirurgens snarvaro snart spreds, kom den ene sjuklingen efter den andre till honom för att få råd och hjälp.

En tid efter sin hemkomst till Wien fick han ett bref från den som död förklarade patienten, som skref, att då det belopp som kirurgen fördrat öfversteg hans förmåga, hade han gripit till den listan att förklara sig vara död och hade senare infunnit sig på hotellet där professorn opererat honom för en mycket ringa summa. Han var nu kry och rask igen och ville tacka doktorn för hjälpen.

Detektivverksamhet har i dagarna genom pressen ädrad sig stora uppmärksamhet. Mackay hade af ägaren till Wellington hotell fått uppdrag att i egenkap af "spöter" vaka kyrarne och hade därvid byrt Mason till hjälp. De beträddde kyparen Fred Warren med att sticka en inbetald dollar i sin egen ficka, hvarför han dömdes att böta \$25. Men som det befanns att Mason ej hade licensen som detektiv blif han ständ här för. Målet är ej afgjort då detta skrivtes.

WINNIPEG

274 licenser för hotell och spirituosaffärer sökas att få förnyade för i år inom provinsen Manitoba.

I Elmwood råder stor liftighet i fastighetsaffärer och byggnadsverksamhet.

Egna hem byggas af arbetare nu på en mängd håll i staden, allra mest i närheten af Canadian Northern och Canadian Pacific järnvägarnas verkstäder.

300 automobiler finns det i provinsen, hvilka ännu ej för i år fornyat sina licenser hos härvarande licensverksamhet. Omkring 650 hade till i lördags vederbörligen registrerat.

Luther League, af första Eng luth. kyrkan, ger en konsert i morgon kväll i godestemplarhallen å hörnet af Sargent ave. och McGee st. Tiden blif kl. 8.

Kollision ägde rum i går mellan automobil nr. 34, körd af J. H. Ellis, 486 Banning St., och Belt Line spårvarn nr. 272. Spårvarnen tog inge skada, men lanternorna och framdel af automobilen krossades illa.

En fartygsdocka för Winnipeg är påtänkt, och under sist sist besök i Ottawa samtalade kontrollerer Waugh härom med marinministern, hvilken senare visade sig gynnsamt stämt för saken.

En ny union station planeras J. J. Hill för att den skall uppföras på plats där Happyland nu är beläget. Detta skulle bli en station för samtliga banor från Förenta Staterna till Winnipeg, och skulle dessutom äfven här få sina branserkontor.

Asfalt skall läggas på Selkirk ave. från Main till Andrews str. för en kostnad af 65,000, och på William ave. från Charlotte till Nens str. för en summa af \$68,000. Vattenlednings- och aflöppningskanaler under närmaste tiden läggas för \$36,307. Selkirk blif den gata där asfalt kommer att läggas först för att vara redo i god tid före utställningen.

Förslaget att Midland Railway skulle "elektrificera" sina linier mellan Nens och Isabel streets har icke realiserats, och bolaget får likväl tillstånd att anlägga sina stationer. Förbehåll har dock gjorts att inga verkstäder få anläggas vid stationsbyggnaderna i fråga.

En tidningsgoss, George Berouiveth, har i dagarna genom pressen ädrad sig stora uppmärksamhet. Han är blott tolf år och liten till västen, men jämte det han går i skolan och försörjer sig själf, skänder han hvarje månad tio dollars till Rumänien till sin sjuka mor och sin syster att spara ihop tills det blif nog för biljetten att resa hit. Gossen bor hos sina morföräldrar på 263 Flora ave.